

سیف دی علماء

اولاسن وو فہلاون ۲، اسلام

(اولہ ابن بطوطہ)

ددالم رنجان یغتلہ لالوتلہ دجلسکن بہوا
کجاتوہن اورغ ۲ اسلام کیت ایالہ دسیکن سالہ
فیمینن دری عالم علماً کیت یغ کبابکنن ہان
ممتیگن علمو "فقہ" سہگ مریک تلہ مفارغکن
ددالم علمو یغترسبوة برجوتا ۲ کتاب باپقن دغن
مبلاکغکن علمو ۲ یغلان، یأیت علمو ۲ یغ منجادی
"فرض کفایہ" فد منتوہ اتو میارکن!

فد نبوس کسلاعن ۲ عالم علماً کیت یغتلہ لالو
دان فد مربوہ سمولا کبسان سجارہ کیت یغ جمرلغ
ایت یأیت سفای کیت منجادی سانو اومہ یغ ستدیغ
دغن اومہ ۲ فدودق دنیا یغتلہ ماجو، مک سدہ فستی
برکھندفکن سوات ریبولوشی اکام یغیسر ترہادف
چارا مبری فلاجران ددالم سکولہ ۲ اکام دری
سرندھن ۲ ہگ کستیگکن ۲ - چارا کولوہ یغ سدغ
برجالن فد ماس این ہندقلہ دلپورکن دان تواغ
ددام اچوان یغ بہارو.

مببوہ ریبولوشی اکام اتو، فراوبہن، یغ فستی ددانغکن
کفد دنیا فلاجران اسلام منورہ کوفاسن، الشیخ طنطاوی
جوہری، شورغ اهل فلسفہ دان فنتفسیر قرآن یغ
ترکموک ددالم قرون کدوا فولہ این اکن دجلسکن ننتی.
تتافی سکارغ ساي دغن کمرن مباحیکن کوفاسن
شورغ جاگوہ اسلام یغ تیدق اسبغ لاگی یأیت توان
"محمد فرید و جلائی بک"، کتوا فغارغ "مجلہ الازھر"
سبواہ مجلہ رسمی دری سکولہ تیغکی الازھر
یغ منجادی کدوغ فر بندھران اسلام ایت.

ددالم ہوکون یغرتاجوق، "الاسلام دین عام خالد"،
(اسلام اکام سجاگہ یغ ککل ابادی) توان ایت تلہ

مخارکن فدافتنن دغن مندافتکن دوا سوال:
یکیمان اسلام بولہ بالیک سمولا کفد کبسانن؟
دان بیلاکہ سروانن ایت بولہ منجادی فرہاتین یغ
استمیو؟

فد منجواب دوا سوال یغتلہ دبتغکن داتس
تادی مک توان فرید وجدی تلہ منولیس:

اسلام تلہ دبتوق اولہ اللہ سبحانہ وتعالی سفای
منجادی اکام فدودق سلورہ دنیا، دان تلہ دلغکافین
دغن اجران ۲ یغ منجادی فمینا، "اصلاح عموم"، یأیت
سوات فمینان بقلہ جاوہ فدودق اف یغ فرہہ دریکا
اولہ عقل مانسی، دان یغ اکن کلیہانن صفہ ۲
کسمفرنان (الکمال) ترغ پات ددالمن، یغ تنتو
سہاج توجوان ایتولہ سلورہ مانسی مارا ہندق
منجافین.

اداکہ کیزان فلسفہ ۲ زمان سکارغ سگکوف
میندس تندا ۲ اصلاح یغ ترفتیغ این دان سگکوف
مھیلفکن بکسن ۲، سفای مانسی منجادی تیدق براکام
سفرہ اف یغ کھندفکی اولہ قوم ملحدین (یغ تیدق
برتوہن)، ولوفون، مریک برسگکوہ ۲ منجوب ہندق
مفغاروہی کیت سفای برقواس ہانی دغن فہامن ۲
سسہ بارہ یغ ترسبوة؟

افیل اسلام ایتولہ یغ منجادی فمبتوق "اصلاح
عموم"، یأیت سوات توجوان تیغکی یغ منجادی
تومفوان عقل فیکران مانسی منورہ سوسنن طبیعی، مک
یکیمان دی بولہ مربوہ کبسانن یغتلہ لالو، دان
بیلاکہ سروانن ایت بولہ منجادی فرہاتین یغ
استمیو ددنیا این، دان دغن اف جالنن سفای فملوق ۲
بالیق کفدان ستلہ مریک جاتوہ کجورغ یغالم؟
اسلام تلہ سدیا ممتتوق برفاق قاعدہ، سر یغ

دغن ايج تله سواي منجادي اكام سدنيا، دان تله
 دهيا سين فول دغن سكل اصول ۲ بيج اكن مباوا
 فملوقن ۲ كغد منجاني كسقرنان بجدچينا ۲ ايت.
 اسلام اباله اكام بقترديري داتس داسر ۲ كمانسيان
 عموم، دان اصل فميئان (عمران) بيج ككل ابادي
 بوكن داتس داسر ۲ كبدان، دان تيدق فول داتس،
 مصلحة ۲ تمفان بيج هان مغاناي سوات بئسا اتو
 سوات زمان بقترتتو.

سكيران اسلام تله ترديري داتس سوات فراستوا
 تواريخ، اتو تربينا داتس خيال كبغسان، اتو وهم ۲
 تمفان، اتوفون هان بروف سروان كغد اخلاق
 دان كبودايان سمات ۲، نسچاي كيت اكن مناروه
 سگن سيلو درفد مظاهر كن فيكران كيت فد قرون
 يشكروا فزله اين، دان نسچاي كيت اكن بصفتكن
 ديري كيت درفد فيرو ۲ بغير فهمن كولو، تنافي
 اسلام فد ذاتن اداله سوات، سروان طبيعي (منوره)
 فمباوان طبيعي مانسي بيج سمولا جادي) يايت ملوچوه
 ديري سسورغ درفد سكل كفوجيان دان عاده لام
 يفتله دفسكاي توون تمورن، دان منجلسكن كقدان
 (مانسي) اكن سكل حقيقه كبنارن دغن
 ترغ بات، جوگ اسلام مگكالمكن كغد
 فرسوداران دانتارا سلوره مانسي سرت
 مغاجق مريك كمبالي كغد اكام بيج ساتو
 يايت اكام مانسي بيج اصل (يعني اسلام)،
 جاشن برفوتس اسا، كالكومرديكان
 اكن مندافه فايدة درفد اورغيغ بكرج
 كرانن دان اورغيغ بكرج منتغن مك
 بگيتوله كبنارن اكن توسرله بات ملالومي
 اورغيغ بكرج كرانن دان اورغيغ بكرج
 منتغن! تمدن بارة دان سكل جنس علمو
 فغتهوانن بيج سنسياس مرونتون مانسي
 ددالم كلومبغن، دي جوگ (تمدن بارة
 ايت) دغن تيدق سغهاج بكرج مظاهر كن

كيسارن اسلام دان منيفكيكن كدودفكنن. كران اسلام
 اداله كبنارن، دان فندودق عالم دنيا اين اكن منورن
 بايك دغن سچارا سوكريلو ماهو فون سچارا ترفقسه
 ستله مريك تيبا ككاريسن يفتله دكوريس اوله اسلام،
 دان مريك اكن برفندو دان منوره ججق لغكهن .
 فد سوات ماس ننتي بوكن سهاج اومه اسلام يفتله
 برفالبع تاده دان يفتله موتسكن سكل فوهوبغن مريك
 دغن اسلام ايت اكن باليك سمولا كقدان، تنافي دغن تيدق
 اد سلك لايكي بهواسلور فندودق عالم اين اكن بركسداهن
 كقدان، بوكنن كران تر تاريخ منجاري اكام بيج اكن
 مريك ملوقن تنافي فد كتيك مريك تله مغهوي بهوا
 سكل اصلاح يفتله دافه دحاصلكن اوله اهل ۲ علمو
 فغتهوان، دان سكل كفوتسن ۲ يفتله دحاصلكن اوله
 جاگوه ۲ فاسته، تله سدنيا دنتوق اوله اسلام دان تله
 مبروكقدان دغن نص ۲ بيج ترغ سندرغ. دغن ايت مك
 سلوره مانسي اكن مليه ديري مريك تله ترلتق ددالم
 اسلام، ولو فون مريك تيدق بكرج اتوقن، كران
 اكام بيج سوجي ايت اباله چلوقن الله بيج تيدق لوتنور دان
 بنتوقنن بيج سمولا جادي بيج تيدق اكن برنوكر

افيل العلامة شيخ عبدالمجيد سالم (بقرديري دتفه) دلتيق
 منجادي شيخ الاسلام دان شيخ الازهر مك اورغيسر ۲ دان علماء ۲
 داتخ رياره كقدان باكي مبري تهئنه اتس لنتيقنن ايت .

کشتي مک فد کتیک ایت مریک اکن برکت سبگمان
یقتله داوچفکن اوله «گوئی» اهل فلسفه جرمن یغ
بسر ایت: «اقیل اسلام بکتیله کمدوغن» مک کیت
تلفون سدیا براد ددالمی».

فرکتان «گوئی» این اکن منجادی چوکن کفد
سلوره فندودق عالم فدکتیک کینارن تله نرسرله بات.
توهن سستا عالم تلفون منجلکن سوال این
دغن فرمانن: «سنر بهم ایا تنافی الافاق وئی انفسهم
حتی یتبین لهم انه الحق» اولم یکف برک أنه علی
کل شیء شهید؟»

مقصودن: «کامی اکن ننجوکن سکل تند۲۱
کامی فد سکل اوفوق (افق) دان ددالم دیری مریکیت
سندیری، سهفک جلس بات باگی مریک بهوا ایتوله
دی کینارن، تیدفکه مدای دغن نوهنمو (یا محمد)
بهوا توهنمو ایت ائس تیف ۲ سوات امة مپسیکن؟»
تیدفکه این جالن یغ سسوی منجادی عمالن یغ
تیدق اکن مهمقان فد مغمبالیکن کینارن اسلام،
دان منجادی سروانن سروان یغترتیگی ددنیا؟

کشفله فرمانن: «أفغیر دین الله یغون وله أسلم من
فی السموة والارض طوعا وکرها والیه یرجعون.
مضمونن: «ادا که لا ین درفدا کام الله یغ مریک کهندفکی
فد حال سکل فندودق توجه فتالا لاغیة دان بومی
تله توندوق منججوغ فرقهتن، بایک دغن سچارا
سوکهاتی ماهوفون دغن چارا ترفقسا، دان کفدپاله
مریکیت اکن کمبالی».

سکینله فدافتن توان محمد فریدو جلدی بک،
تنافی این هان بروف مقوفس اف ایت اسلام، دان
لمبة باغة سلوره فندودق عالم اکن مندافه کات
فموتس بهوا اسلامه اکام کینارن دان کران ایت مریک
دغن سکل سنخ هاتی اکن برفندو کفدان.

تنافی فد فدافتن کیت فول بهوا جالن یغ تکس
فد مغمبالیکن اومه اسلام کمد کینارن یقتله لالو
ایاله چارا فلاجران اکام یغ سدغ برلاکو سکارغ

هندقنه دلپورکن دان دتواغ ددالم اچوان یسهارر.
اچوان اینله یغ سمستین عالم علماء دان سکل
چردیق فدیی یغ چنتاکن اسلام تمفیل کهدفن بمبتوقن.
امقان دملایا فدماس این سکل چردیق فدیی تله

برگرق هندق ممبایککی دان منیغکیکن طارف فلاجران
دسکوله ۲ ملایو، مک جبانن اکام دان عالم علماء قول
سده تیا مسان شوق لشکه دان بکرج کرس انتوق
کماچوان اسلام دان ممبایککی سوسنن فلاجرانن
دسکوله ۲ اکام دان له اونام فلاجران اکام اسلام
یغترسبوة منجادی فلاجران رسمی ددالم سکوله ۲ ملایو.

کولج اسلام اتو یونیرستی اسلام یغ اکن دادکن
ایت کالو هان برتوجوان مغلوارکن عالم علماء
یغ لایق منجادی مفتی، قاضی، دافسباگین مک سده
تنتو تیدق اد ارتین، - چریتالام جوک!

فلاجران اکام دان دنیا تیدق بوله دفسهکن
جک سگوه برکهندفکن اسلام منجادی کماچوانن
سمولا. کالو فلاجران اکام «فرض» مک فلاجران
دنیا ایاله «فرض کفایه» منتوتن، دان بر دوساله
فندودق تیف ۲ نگری یغ منجوا یکن تشکوغن ترهادف
فلاجران ۲ فرض کفایه یغترسبوة ایت.

فریسهن اینله یقتله مپیکن کجاتوهن اسلام
فد فریغکه یغ اجر این، فد حال اسلام تله مندیرین
اومتن سفای مرپوة سکل علمو ففتهوان دغن تیدق اد
فریدان داننارا سجنس علمو دغن علمو یغلان
کران سده معلوم بهوا سکل جنیس علمو ففتهوان یغ
مباوا کفد کماچوان حتی یغ تربیتن درفل دنیا بارة
فد هاری این اداله سموان دسوره اوله اسلام
منتوتن، کران اسلامه یقتله مانم بنیهن فد
زمانن یغ چمرلغ دهولو.

تیدفکه اسلام برتوجوان ممبایککی کهدفن دنیا آخره؟
(مجله قلم یغ اکنداغ اکن مپاچیکن کوفاسن جاگوه
فلسفه اسلام یغترسب - الشیخ طنطاوی جزیری).